

DHAB 2002

Danske Havnevirksomheders Almindelige Betingelser

1. afsnit

Aftalen

§ 1

Stk. 1. Disse bestemmelser finder anvendelse på aftaler, der indgås med et medlem "medlemmet" af Danske Havnevirksomheder, medmindre andet er udtrykkeligt aftalt.

Stk. 2. Aftalen kan blandt andet omfatte

- a) lastning, losning, surring og trimming om bord og i land
- b) af- og pålæsning
- c) transport på kajer og lignende steder
- d) ind- og udlevering
- e) pakning, mærkning, sortering, bevogtning, kontrol og inspektioner
- f) oplagring
- g) godsstyring

§ 2.

Stk. 1. Alle angivelser af mønt, mål og vægt er danske.

Prisen

§ 3.

Stk. 1. Den aftalte pris er baseret på:

- a) gods af normal beskaffenhed i normal emballage med normalt forhold mellem vægt og volumen og med normal placering ved separering og evt. mærkning,
- b) anvendelse af arbejdsmetoder, holdstørrelser og grej, som er normale i vedkommende havn, på vedkommende terminal eller anden lokalitet.
- c) udførelse af arbejdet inden for normal arbejdstid
- d) den opgivne bruttovægt og
- e) kontinuerlig ekspedition, der ikke vanskeliggøres af vejrliget eller transportmidlets indretning eller manglende klargørelse. Medmindre andet er aftalt, påhviler det skibet at udføre det i § 9 nævnte arbejde.

Stk. 2. Medlemmet kan kræve godtgørelse for særskilt afholdte udgifter og udlæg.

§ 4.

Stk. 1. Aftalen kan ikke ophæves, selvom betingelserne i § 3, stk. 1 ikke er opfyldt, men medlemmet er berettiget til at kræve betaling af ordregiver for heraf følgende merydelser. Tilsvarende gælder såfremt ordregiveren har undladt at meddele medlemmet alle for prisfastsættelsen relevante oplysninger om gods eller materiel.

2. Afsnit

Parternes forpligtelser

A. Medlemmets pligter

§ 5.

Stk. 1. Arbejdet skal udføres i overensstemmelse med god forretningskik.

§ 6.

Stk. 1. Konstaterer medlemmet, at bortkomst eller beskadigelse af gods er opstået som følge af tredjemands handling eller undladelse, har han pligt til at underrette ordregiver herom og i øvrigt medvirke til foranstaltninger, der kan sikre ordregivers erstatningskrav.

§ 7.

Stk. 1. Har medlemmet påtaget sig oplagring af godset, skal han efter anmodning udfærdige modtagelses- eller oplagsbevis.

Stk. 2. Medmindre ordregiver har givet særlig instruktion om oplagring, kan medlemmet frit vælge mellem forskellige oplagringsmåder, herunder udendørs opbevaring. Containere stables op til 6 stk. i højden. For skade på containere gælder samme regler om bevisbyrde, ansvarsfrihed og ansvarsbegrænsning som nævnt nedenfor i henholdsvis § 20, § 21 og §22 samt § 26, stk. 3.

Stk. 3. Medmindre oplagring er aftalt for et bestemt tidsrum, er medlemmet berettiget til at opsigte aftalen herom med 14 dages varsel. Er godset ikke afhentet inden yderligere 7 dage, og har medlemmet så vidt muligt sikret sig, at det tilhører hans ordregiver, kan han lade det sælge på betryggende måde, eller hvis det er nødvendigt, bortfjerne, tilintetgøre eller uskadeligegøre det for ordregivers regning. Tilsvarende gælder såfremt oplagret gods på grund af dets beskaffenhed findes at kunne skade personer eller ejendom, herunder miljøet. Opsigelsen anses tillige som et påkrav om betaling, jf. § 17, således at medlemmet kan modregne sine krav i indkomne salgssummer.

B. Skibets pligter

§ 8.

Stk. 1. Til brug ved arbejdet ombord har skibet pligt til uden udgift for medlemmet at stille det kutymemæssigt nødvendige grej, herunder hejsemidler, til rådighed i forskriftsmæssig stand. Skibet skal endvidere sørge for, at arbejdsforholdene, herunder ventilations-, lys-, fortøjnings- og lignende forhold er forskriftsmæssige. Endvidere skal adgangsforholdene til såvel skib som lastrum forefindes i tilstrækkeligt omfang og være sikrede i tilstrækkelig grad. Skibet skal leve op til gældende regler om arbejdsmiljø og sikkerhed. Skibet eller dets repræsentant skal i god tid give medlemmet oplysning såfremt, der forefindes skjulte genstande i lastrummene, således at skader på disse genstande og/eller på medlemmets materiel kan undgås.

§ 9.

Stk. 1. Af- og tildækning af luger, aftagning og isætning af skærstokke, indstilling af bomme og anden lignende manipulation af skibets grej skal være udført, inden lastningen og/eller losningen skal påbegyndes, jf. herved § 3, stk. 1, litra e, 2. pkt.

§ 10.

Stk. 1. Skibet eller dets repræsentant skal i god tid give medlemmet oplysning om, i hvilket omfang det medfører farligt gods med angivelse af godsets art og IMDG-kode, uanset om det farlige gods føres ombord i transit eller for losning.

Stk. 2. Skibet skal sørge for, at de for den pågældende havn gældende bestemmelser vedrørende farligt gods er overholdt.

C. Ordregivers pligter**§ 11.**

Stk. 1. Ordregiver er ansvarlig for, at skibet opfylder sine forpligtelser efter bestemmelserne i §§ 8-10. Dette gælder uanset indholdet af aftalen indgået mellem ordregiveren og skibet.

§ 12.

Stk. 1. Ordregiver skal give medlemmet de instruktioner, der er nødvendige for ordrens udførelse. Han skal herunder i god tid forsyne medlemmet med laste- og/eller losseplaner samt øvrige nødvendige dokumenter.

Stk. 2. Instruktion skal gives ved direkte meddelelse til medlemmet. Meddelelse på ladesedler og lignende anses ikke for afgivelse af instruktion.

Stk. 3. Medlemmet er berettiget til at handle uden instruktion og for ordregivers regning og risiko, hvis det er nødvendigt for at afværge skade på godset eller person- tings- eller miljøskade. Hvis det er nødvendigt, kan han lade godset sælge på betryggende måde, bortfjerne, tilintetgøre eller uskadeliggøre.

§ 13.

Stk. 1. Omfatter ordren farligt gods, skal ordregiver i god tid give medlemmet meddelelse om godsets art og kode. Tilsvarende gælder for andet gods, hvis beskaffenhed fordrer særlige oplysninger om beskaffenhed af hensyn til medlemmets mulighed for at foretage korrekt og sikker oplægning og håndtering. Endvidere er ordregiver forpligtet til at tilsikre, at de nødvendige myndighedstilladelser er tilstede og i samarbejde med medlemmet at tilsikre, at de nødvendige retningslinier for oplægning og håndtering af godset er tilgængelige.

§ 14.

Stk. 1. Omfatter ordren særligt kostbart gods, skal ordregiveren ligeledes i god tid give medlemmet meddelelse herom.

§ 15.

Stk. 1. Medmindre andet er aftalt, påhviler det ordregiver selv ved lastning og losning at udføre tally eller anden kontrolfunktion.

Stk. 2. Det påhviler endvidere ordregiver selv at drage omsorg for, at godset er beskyttet mod vind, vejr og lignende.

Stk. 3. Ligeledes påhviler det ordregiver at sikre godset mod tyveri i forbindelse med lastning og losning. Medlemmet er kun forpligtet til at overvåge gods og materiel såfremt dette er særskilt skriftligt aftalt.

Forsikring af gods

§ 16.

Stk. 1. Det påhviler ikke medlemmet at forsikre godset, ej heller oplagret gods. Ordregiver er forpligtet til at tegne forsikring for skader godset kan påføre personer eller ting og i påkommende tilfælde at dokumentere at sådan forsikring er tegnet og i kraft.

Betalingen

§ 17.

Stk. 1. Betaling skal ske kontant efter påkrav.

Stk. 2. Medlemmet kan kræve forskud på eller sikkerhedsstillelse for betalingen.

§ 18.

Stk. 1. Er godset uden medlemmets skyld bortkommet eller beskadiget, gælder bestemmelsen i § 17, stk. 1, uden hensyn til aftalt henstand.

Stk. 2. Afbrydes en ordre som følge af hindringer, der er uden for medlemmets kontrol, er han berettiget til godtgørelse for afholdte udlæg og betaling for udført arbejde på samme måde som nævnt i stk. 1.

Pant

§ 19.

Stk. 1. Medlemmet har panteret i gods og materiel, som er under hans kontrol og som tilhører hans ordregiver. Han har tilsvarende ret over erstatningsbeløb og forsikringssummer.

Stk. 2. Panteretten dækker alle på godset hvilende omkostninger og alle øvrige fordringer på ordregiver ifølge aftaler af den i § 1 nævnte art.

Stk. 3. Medlemmet kan på betryggende måde lade så meget af godset sælge, at hans samlede krav, herunder renter og omkostninger, dækkes. Inden medlemmet tager skridt til fyldestgørelse, skal han, medmindre ordregivers bopæl er ham ubekendt, med en uges varsel ved anbefalet brev opfordre denne til at opfylde kravet, medmindre omgående salg er nødvendigt for at undgå eller begrænse et tab.

3. Afsnit

A. Medlemmets ansvar

Betingelserne for ansvar og bevisbyrden

§ 20.

Stk. 1. Medlemmet er ansvarlig for bortkomst og beskadigelse af godset, som indtræffer i tiden fra dets overtagelse og indtil dets aflevering, og for forsinket aflevering af godset, hvis det godtgøres, at bortkomsten, beskadigelsen eller forsinkelsen skyldes fejl begået af eller forsømmelse udvist af medlemmet selv eller nogen, medlemmet svarer for.

Stk. 2. Medlemmets ansvar kan nedsættes eller bortfalde, såfremt ordregiver eller nogen, denne svarer for, har medvirket til bortkomsten, beskadigelsen eller forsinkelsen. Det samme gælder, såfremt afsenderen, modtageren, godsets ejer, eller personer, for hvem disse

svarer, har medvirket til bortkomsten, beskadigelsen eller forsinkelsen.

§ 21.

Stk. 1. Medlemmet er fri for ansvar efter § 20, hvis bortkomsten, beskadigelsen eller forsinkelsen skyldes de særlige farer, der er forbundet med:

1. Visse godsarters beskaffenhed, der medfører, at de er udsat for at gå til grunde, for beskadigelse eller for forsinkelse, navnlig ved brud, rust, indre fordærv, udtørring, lækage, normalt svind eller angreb af utøj og gnavere.
2. Fejlagtig eller ufuldstændig oplysning om godset.
3. Utilstrækkelig indpakning af godset.
4. Manglende, mangelfulde eller vildledende mærker eller numre på godset.
5. Fejl eller mangler ved løftegrej mv. ved præslængt eller lignende enhedsgods.

Stk. 2. Godtgør medlemmet, at bortkomsten, beskadigelsen eller forsinkelsen under de foreliggende omstændigheder kan være opstået på grund af en af de i stk. 1 nævnte farer, skal det lægges til grund, at skaden er forvoldt på denne måde, medmindre den berettigede godtgør, at dette ikke er tilfældet.

Stk. 3. Medlemmets ansvar skal ikke være mere vidtrækkende end ordregivers. Såfremt ordregiver allerede har begrænset sit ansvar overfor tredjemand i form af en generel ansvarsbegrænsning i forbindelse med stevedorearbejdet, har medlemmet uden videre ret til samme ansvarsbegrænsning i forhold til ordregiver og tredjemand. Medlemmet har ret til at anlægge samme vurdering af, hvad der anses for almindelig slitage på det håndterede gods som eventuelt måtte fremgå af ordregivers ansvarsbegrænsning. Under alle omstændigheder må eventuelle skader, der måtte opstå ved håndtering af enhedsgods være omkostningsfrie for medlemmet, når skaden ikke er påført godset i ond vilje eller lignende ansvarspådragende forhold og skaden ikke har indflydelse på godsets fremtidige fulde anvendelighed.

Stk. 4. Sker arbejdet eller oplagringen med særligt udstyr til at beskytte godset mod varme, kulde, temperaturudsvingninger, luftens fugtighed eller lignende, kan medlemmet ikke påberåbe sig stk. 1, nr. 1, medmindre han godtgør, at de forholdsregler, som det under de foreliggende omstændigheder påhviler ham at træffe med hensyn til valget, vedligeholdelsen og brugen af udstyret, er truffet, og at han har rettet sig efter de særlige anvisninger, som måtte være meddelt ham.

Stk. 5. Medlemmet er ligeledes fri for ansvar efter § 20, hvis bortkomsten beskadigelsen eller forsinkelsen skyldes strejke, lockout, boykot og blokade, uanset om medlemmet selv er part i konflikten.

Stk. 6. I den udstrækning medlemmet forestår terminaldrift for egen eller andres regning, skal medlemmet være fritaget for ansvar for skader, der opstår på de opbevarede enheder som følge af ydre påvirkninger, der er begrundet i meteorologiske og geologiske hændelser.

§ 22.

Stk. 1. Medlemmet er ansvarlig for bortkomst, beskadigelse eller forsinkelse af transportmidlet og dets grej, såfremt det godtgøres, at bortkomsten, beskadigelsen eller forsinkelsen skyldes fejl begået af eller forsømmelse udvist af medlemmet selv, eller nogen medlemmet svarer for. Det samme gælder med hensyn til gods, som ikke er i medlemmets varetægt, jf. § 20, men som befinder sig i transportmidlet. Medlemmet forbeholder sig herunder ret til at stakke containere op til 6 i højden, jf. § 7, stk. 2.

Stk. 2. Medmindre der er handlet i strid med instruktioner meddelt af skibet eller dets repræsentant, er medlemmet dog fri for ansvar efter stk. 1, for så vidt bortkomsten, beskadigelsen eller forsinkelsen indtræffer i forbindelse med arbejde som nævnt i § 9, som udføres af medlemmet efter anmodning fra ordregiver, skibet eller af nogen, der handler på deres vegne.

Stk. 3. Retten til ansvarsfrihed gælder tilsvarende ved skade på materiel herunder containere, og medlemmet er således ikke ansvarlig ved beskadigelse af containere.

Stk. 4. Medlemmet er ligeledes fri for ansvar efter stk. 1., hvis bortkomsten beskadigelsen eller forsinkelsen skyldes strejke, lockout, boykot og blokade, uanset om medlemmet selv er part i konflikten.

§ 23.

Stk. 1. Er medlemmet efter §§ 21-22 fri for ansvar for nogle af de forhold, som har forårsaget bortkomsten, beskadigelsen eller forsinkelsen, nedsættes erstatningen tilsvarende.

Forsinket aflevering af godset

§ 24.

Stk. 1. Forsinket aflevering foreligger, når godset ikke afleveres inden den i stevedoreaftalen indeholdte udtrykkelige frist, eller hvor ingen afleveringsfrist er aftalt, når den faktiske afleveringstid overskrider den tid, som under de foreliggende omstændigheder med rimelighed kan indrømmes et omhyggeligt medlem.

Bortkomst af godset

§ 25.

Stk. 1. Den berettigede kan betragte godset som bortkommet, hvis det ikke er afleveret inden 60 på hinanden følgende dage efter udløbet af den i § 24 angivne afleveringsfrist.

Stk. 2. Ved modtagelsen af erstatning for bortkomst af gods kan den berettigede skriftligt kræve straks at blive underrettet, hvis godset genfindes inden et år efter erstatningens udbetaling. Medlemmet skal skriftligt anerkende, at dette krav er fremsat.

Stk. 3. Den berettigede kan inden 30 dage efter modtagelsen af sådan underretning kræve, at godset afleveres til ham mod betaling af det beløb, som skyldes efter stevedoreaftalen, og mod tilbagebetaling af erstatningen med fradrag af de deri indbefattede omkostninger. Han bevarer retten til erstatning for forsinkelse.

Erstatningens størrelse ved bortkomst af godset

§ 26.

Stk. 1. Erstatningen for hel eller delvis bortkomst af godset beregnes efter godsets værdi på det sted og det tidspunkt, hvor godset efter aftalen skulle ekspederes. Værdien bestemmes efter børsprisen eller i mangel heraf efter markedsprisen. Findes heller ikke en sådan pris, bestemmes værdien efter den sædvanlige værdi af gods af samme art og kvalitet.

Stk. 2. Erstatningen kan dog ikke overstige 666,67 SDR for hver kollo eller anden enhed af godset eller 2 SDR for hvert kilogram manglende bruttovægt afhængigt af, hvad der giver

det højeste beløb.

Stk. 3. Anvendes der container, trailer, pallet eller anden lignende transportindretning til at samle godset, skal transportindretningen ved anvendelsen af stk. 2. anses for i sig selv at udgøre et kollo eller anden enhed af godset, og den samlede vægt af transportindretningen og det deri samlede gods skal lægges til grund. Ved beregningen bortses der fra antallet af kolli, der er samlet i en sådan transportindretning, medmindre dette antal fremgår af aftalen. Den samlede erstatning for transportindretningen og det heri samlede gods kan ikke overstige 25.000 SDR i alt.

Stk. 4. Ved SDR forstås de af Den internationale Valutafond anvendte særlige trækingsrettigheder. Omregning af SDR til dansk mønt foretages efter kursen på den dag, da der stilles sikkerhed for ansvaret, eller, hvis sikkerhed ikke stilles på betalingsdagen.

Erstatningens størrelse ved beskadigelse af godset

§ 27.

Stk. 1. Ved beskadigelse af godset skal medlemmet betale det beløb, der svarer til godsets værdiforringelse. Beløbet beregnes på grundlag af den i § 26, stk. 1 fastsatte værdi af godset og den procentsats, hvormed værdien på ekspeditionsstedet er forringet.

Stk. 2. Erstatningen efter stk. 1 kan dog ikke overstige det beløb, som skulle have været betalt, dersom sendingen eller en del af denne er forringet i værdi som følge af beskadigelsen, denne del, var bortkommet.

Erstatning ved forsinkelse af godset

§ 28.

Stk. 1. Godtgøres det, at der er lidt tab som følge af forsinkelse, skal medlemmet erstatte tabet. Erstatningen kan dog ikke overstige det dobbelte vederlag.

Angiven værdi af godset

§ 29.

Stk. 1. Mod betaling af en nærmere aftalt tillægsgodtgørelse kan ordregiveren i aftalen angive en værdi af godset, som overstiger den i § 26, stk. 2 og 3 fastsatte begrænsning. I så fald træder den angivne værdi i stedet for denne begrænsning.

Særlig interesse i aflevering

§ 30.

Stk. 1. Mod betaling af en nærmere aftalt tillægsgodtgørelse kan ordregiver i aftalen fastsætte et beløb, som angiver, hvad en særlig interesse i rigtig aflevering udgør i tilfælde af bortkomst eller beskadigelse eller overskridelse af den aftalte afleveringsfrist. Er der angivet en sådan særlig interesse, kan der udover, hvad der følger af §§ 26-29, kræves erstatning for yderligere tab, som godtgøres at være lidt, indtil det fastsatte beløb.

Erstatning ved bortkomst, beskadigelse og forsinkelse i andre tilfælde

§ 31.

Stk. 1. Har medlemmet pådraget sig ansvaret efter § 22, svares erstatning med et beløb, der svarer til det lidte tab, dog højst 25.000 SDR for hver ordre.

Forsæt og grov uagtsomhed

§ 32.

Stk. 1. Har medlemmet forvoldt tabet ved forsæt eller ved grov uagtsomhed, kan han ikke påberåbe sig de bestemmelser i §§ 20-31, som udelukker eller begrænser hans ansvar, eller som ændrer bevisbyrden.

Stk. 2. Det samme gælder, dersom andre for hvem medlemmet er ansvarlig, i tjenesten har udvist forsæt eller grov uagtsomhed.

Medlemmets ansvar efter andre bestemmelser

§ 33.

Stk. 1. Hvis det bevises, at bortkomst, beskadigelse eller forsinkelse er indtruffet under arbejde i et bestemt transportmiddels tjeneste, skal medlemmet have ret til at påberåbe sig de samme indsigelser og ansvarsbegrænsninger, som kan påberåbes efter de herom gældende regler.

Medlemmets regresadgang

§ 34.

Stk. 1. Rejses der krav mod medlemmet efter reglerne om ansvar uden for kontrakt, og medfører dette et forøget ansvar for medlemmet, skal ordregiveren holde ham skadesløs herfor.

B. Ordregiverens ansvar

§ 35.

Stk. 1. Har gods forårsaget tab for medlemmet, skal ordregiveren betale erstatning, hvis det godtgøres, at tabet skyldes fejl begået af eller forsømmelse udvist af ordregiveren selv eller nogen, ordregiveren svarer for.

Tilsvarende gælder, såfremt tab er forvoldt som følge af mangelfulde oplysninger om gods, materiel eller andet.

Stk. 2. Overgives farligt gods, skal ordregiveren give medlemmet nøjagtig oplysning om, hvori faren består, og om fornødent angive de forsigtighedsregler, som skal iagttages. Er sådan oplysning ikke anført i instruktionen til medlemmet, påhviler det ordregiveren, afsenderen eller modtageren på anden måde at godtgøre, at medlemmet havde nøje kendskab til beskaffenheden af den fare, som godset medførte. Havde medlemmet ikke kendskab til godsets farlige egenskaber, som anført, kan han uden pligt til at svare erstatning når som helst og hvor som helst aflæse godset eller, såfremt der ikke er grund til at antage, at faren vil kunne afværges ved mindre indgribende forholdsregler, ødelægge eller uskadeliggøre det. Ordregiveren er, selv om der ikke foreligger fejl eller forsømmelse, ansvarlig for ethvert tab, som er en følge af, at godset er overgivet til medlemmet.

§ 36.

Stk. 1. Ordregiverens ansvar for tings- og miljøskade efter § 35, stk. 1 er begrænset til 25.000 SDR for hver ordre.

§ 37.

Stk. 1. Har ordregiveren forvoldt tabet ved forsæt eller ved grov uagtsomhed, kan han ikke påberåbe sig de bestemmelser i §§ 35-36, som udelukker eller begrænser hans ansvar, eller som ændrer bevisbyrden.

Stk. 2. Det samme gælder, dersom andre, for hvem ordregiveren er ansvarlig, har udvist forsæt eller grov uagtsomhed.

C. Reklamation, forældelse, sagsanlæg m.v.**Reklamation****§ 38.**

Stk. 1. Viser det sig, at godset er bortkommet, beskadiget eller forsinket, skal ordregiver ved synbar bortkomst eller beskadigelse straks og ellers uden ugrundet ophold give medlemmet skriftlig meddelelse om, at han vil påberåbe sig bortkomsten, beskadigelsen eller forsinkelsen.

Stk. 2. I modsat fald kan ordregiver ikke senere gøre bortkomsten, beskadigelsen eller forsinkelsen gældende, hvis han har eller burde have opdaget den.

Forældelse**§ 39.**

Stk. 1. Søgsmål mod medlemmet skal anlægges inden 10 måneder fra de i stk. 2 nævnte tidspunkter, idet kravet i modsat fald vil være fortabt.

Stk. 2. Forældelsesfristen regnes

1. ved bortkomst, beskadigelse eller forsinkelse fra den i § 38 nævnte reklamation, og
2. i andre tilfælde fra udløbet af en frist på tre måneder efter aftalens indgåelse.

Stk. 3. Om afbrydelse og standsning af forældelsesfrister gælder reglerne i Lov om Forældelse af 1908.

Sagsanlæg**§ 40.**

Stk. 1. Alle retssager efter disse bestemmelser, herunder også retssager mod ordregiver, anlægges ved medlemmets hjemting.

Stk. 2. Dansk rets regler finder anvendelse ved afgørelsen af retssagen.

Ikrafttrædelsesbestemmelser**§ 41.**

Stk. 1. Bestemmelserne finder anvendelse på alle af § 1 omfattede aftaler, der indgås efter den 1. maj 2003.

Stk. 2. Dansk Stevedoreforenings Almindelige Bestemmelser af 11. maj 1985 med ændringer vedtaget den 20. maj 1994 ophæves samtidig.

§ 42.

Stk. 1. Vedtaget af Danske Havnevirksoheder den 15. maj 2002.

